

Film

INTERVIEW MARK VERKERK

Proeftuin

Voor zijn nieuwe documentaire volgde regisseur **Mark Verkerk** een jaar lang een aantal schooltuinen in Amsterdam. Hij vertelt V hoe hij in dat jaar niet alleen de plantjes zag groeien, maar ook de kinderen.

Door **Floortje Smit**

Wat is moeilijker, het filmen van dieren of het filmen van kinderen? Regisseur Mark Verkerk (61) moet een beetje om de vraag lachen. 'Volgens de filmwetten is het allebei onverstandig', zegt hij. 'Maar dieren filmen is vooral een kwestie van geduld hebben. En met kinderen is het feitelijk niet heel anders.'

Verkerk is vooral bekend van *De nieuwe wildernis* en *De wilde stad*, documentaires die de Nederlandse natuur op haar allermooist in beeld brengen. Nu heeft hij *De schooltuin* gemaakt; daarin volgt hij in een krap jaar een paar schooltuinen in Amsterdam. Vanaf de prille lente, als de kinderen voor het eerst met hun handen de grond omwoelen tot de laatste oogst, aan het einde van de herfst. Feitelijk óók een film over een stuk groen dus, maar dan wel groen dat te maken heeft met een wekelijks invasie van 10- en 11-jarigen, die er onder andere leren hoe je winterpenen verbouwt en hoe een veenmolertuizet.

'De gemeente had ons gevraagd een film te maken over honderd jaar schooltuinen. Maar wij kwamen er al snel achter dat het project, dat ooit was gestart om arme gezinnen van extra voedsel te voorzien, nu vooral bedoeld is om stadskinderen kennis te laten maken met de natuur en ze te laten zien waar eten nu eigenlijk vandaan komt. Dat zijn actuele thema's, en daarom vonden we dat onze film een breder publiek verdiende.'

Zelfs de meest verstokte tuinhater zou door de idyllische beelden uit *De schooltuin* zin kunnen krijgen om met de vingers door de modder te woelen. Het is altijd lekker weer ('als het regende, kregen de kinderen binnen les en dat was minder interessant om te filmen') en het enthousiasme van de kinderen is aanstekelijk. Ze proeven voorzichtig voor het eerst koolraap, vergelijken elkaars aardappelen. Ondertussen krijgen ze les over het nut van lieveheersbeestjes en bijen, en mogen ze rillend een

ringslang aanraken. De steeds groener wordende tuin wordt gevangen in prachtige timelapses en dronebeelden.

'De planten groeien, maar het allerleukst vond ik dat je de kinderen tijdens zo'n cyclus zelf ook ziet groeien. Ze beginnen allemaal wat aarzelend; aan het begin van het jaar is de tuin nog nat en koud en willen ze allemaal handschoenen aan. Maar het duurt niet lang of ze worden gegrepen door die beesten en planten, en uiteindelijk zijn ze trots op hun eigen stukje grond en wat ze eruit halen. Een heleboel groenten eten ze door dit project ook voor het eerst; er zijn kinderen bij die nog nooit een courgette hadden gegeten. Je ziet het zelfvertrouwen aanzwellen.'

De regisseur focust niet op losse personages, maar volgt de kinderen als groep. Gewoon registreren wat er gebeurt tijdens de lessen, dat was de bedoeling. 'Het is grappig hoe ongelofelijk bewust deze generatie zich is van de camera. Je krijgt continu de vraag: 'Komt dit op YouTube?' Dat we iets aan het maken waren voor tv of voor een bioscoop, vonden ze totaal niet interessant. Aan de andere kant zijn ze ook heel snel gewend aan het idee dat er altijd een camera bij is.'

Het lastigst, zegt hij, was het vangen van de interacties tussen de kinderen onderling, en met de leerkrachten. Wat hielp was dat hij zich voor dit project had omringd met jonge makers: veel crewleden zijn begin 20. Het leek Verkerk handig, omdat zij qua leeftijd dichtbij de doelgroep staan. En ook tijdens het filmen had dat voordelen: 'De cameramensen konden met ze over muziek praten bijvoorbeeld, en dan loopt het contact heel soepel.' Tijdens de aftiteling is te zien hoe een paar kinderen een dansje doen. 'Zo is het, soms moeten ze als ze een camera zien gewoon even wat doen. Kun je daarna weer verder.'

Toch krijgen ook de beesten in *De schooltuin* een prominente rol. Verkerk laat zien dat, zodra de kinderen weg zijn, de konijnen uit hun hollen komen, een vos zijn eieren verstoppt en een fazant rondscharrelt. Dat hij daar oog voor heeft, is geen beroepsdeformatie, zegt hij. 'Ze zijn er gewoon. Je zou zo een hele natuurfilm in een schooltuin kunnen opnemen. Het zou veel nachtwerk worden, maar het kan makkelijk. De schooltuinen zijn echt een soort oasen in de stad.'

De schooltuin is te zien op kinderfilmfestival Cinekid en draait vanaf 8/10 in 90 bioscopen.

Amsterdamse scholieren aan de slag in *De schooltuin*.

Cinekid

Cinekid, het grootste kinderfilmfestival ter wereld, verloopt dit jaar door corona iets anders: de premières zijn gelijktijdig te volgen op tien plekken in het land, via een livestream. Op Cinekid Play zijn films, games, workshops en live-events te vinden.

Advertenties

wil jij een
verhaal dat
verder
gaat?

word donateur
vpro.nl/vooruit

De Volkskrant app brengt
cultuur dichterbij

Ervaar het zelf, download de app

